

Љубомир КЕКЕНОВСКИ

W

*Ri zi kot vari ra
vo obrat en razmer
so znaewet o*

W

I rvi ng FI [ER

ТРУДОТ И РЕЗУЛТАТИТЕ

Секоја школа се плаќа, а учењето низ личното искуство се плаќа најскапо. Но, и задоволството од успехот е најголемо, бидејќи е неповторливо горко или слатко стекнувањето сознание низ сопствениот опит. Всушност, така секој човек си го има запишано својот земен патопис, со сите успешни или неуспешни резултати од својата ангажираност. Токму резултатите се клучните категории околу кои и со кои поединците и фирмите комуницираат на светов и веков. Тие се најнепристрасни и објективни, затоа што во овој забрзан свет никој веќе нема време да ги запознава карактерите и табиетите на луѓето па, сите го поедноставуваат запознавањето преку посредна, Интернет комуникација со препознавање/читање на нивните резултати.

За да се дојде до реални резултати, или за да важат резултатите за сите мора да има исти стандарди и исти правила на игра за сите. Поинаку може и најглупиот да биде оценет со петка или десетка, а по потреба правдата и законите може заради просто исполнување на нормата, наместо да се спроведуваат за сите, да се вежбаат само на најнемоќните, најсиромашните и најслабите.

Доволно би било да се дефинираат барем три точки кои можат да бидат репер за тоа каков/колков труд се вложува и какви резултати се произведуваат во образованието, во економијата и во политиката.

Како за почеток, на најдобар пат сме да ги срушиме стандардите во образованието, па така она што валкано започна да се тркала во осмолетките, се

префрли во средните школи, и еве кај и да е стигнува и на факултетите. За жал, пред сè, на приватните. Сите се одлични а и сите знаат дека оценките не личат на нив, иако и учениците и професорите се фатени ин флагранти во лажирање на резултатите. Единствен услов за да одиме понатака со вакви лаги е да се правиме луди. За разлика од сè друго ова ни оди како никогаш до сега.

ВЕЛАТ АКО САКАШ ДА УПРОПАСТИШ ЕДНА НАЦИЈА УПРОПАСТИ ИМ ГИ ПАРИТЕ. НЕ ЗНАМ ДАЛИ И КОЛКУ ДРУГИТЕ РАЗБИРААТ НО, ВО ОВОЈ СЕОПШТ ХАОС НА КУЛТУРНИ, РЕЛИГИСКИ И ПОЛИТИЧКИ ВРЕДНОСТИ ЕДИНСТВЕНА КОТВА ОКОЛУ КОЈА КРЕПИМЕ ДУША СЕ ДЕНАРИТЕ. Секој месец кога по некој добива плата, а по некој бакшиш, точно се знае колкава им е вредноста на парите и што може да се

купи со нив. Всушност, единствена мерка на вредноста што функционира во општествениот поредок кај нас сè уште се домашните пари. Сè друго е спорно, само на парите ни пишува таман толку колку што вредат.

Илјада или сто денари се толку колку се, ни повеќе ни помалку. Додека, илјада или сто фирми можат да значат развој, но можат да не значат и ништо ако се само формално регистрирани како повеќето кај нас. Од друга страна, не илјада или сто, туку нашиот пример покажува дека и помалку од десет "политичари" можат да значат голем зијан.

Домашнава транзиција и светската глобализација ги троши луѓето, а најбрзо политичарите, па на сцена одново ги врати музичарите. Светските бендови бараат поправеден свет и редефинирање на поредокот и го освојуваат просторот кој го оставија зад себе празен/опустошен политичарите. Додека овие првите бараат редефиниција, нашиве бендови, особено публиката бара реставрација. По можност на младоста и на старата држава. Иако последниве години, месеци па и недели современиот свет динамично се менува, нас мува не нè лази. **СÈ ШТО НАСЛЕДИВМЕ ОД ГОСПОД/ПРИРОДАТА СОЗДАВАНО СО МИЛИОНИ ГОДИНИ, ОД ОДЛИЧНАТА КЛИМА И ПРИРОДНИТЕ БОГАТСТВА, ДО БЕЗМЕРНО ВРЕДНИОТ КУЛТУРНО-ИСТОРИСКИ ТРЕЗОР, УСПЕАВМЕ ДА УНИШТИМЕ И ИСПОГАНИМЕ ЗА НЕКОЛКУ ГОДИНИ. ВО ТЕК Е РАСПРОДАЖБА НА ВРЕДНИ РЕСУРСИ, НЕ КАКО ШТО ТОА ГО ПРАВИ ЦЕЛ НОРМА-**

ЛЕН СВЕТ НА ПАЗАР, ТУКУ ВО ЧЕТИРИ ОЧИ.

Две шини мора да се изградат за конечно да го преминеме рубиконот со нашиов транзиционен воз кон едно стабилно општество. Првата е економска, бидејќи нема успешен премин/транзиција кон демократија без стабилно и ситуирано социјално ткиво, со кое ќе се овозможи пристоен живот за сите граѓани/слоеве. На оваа линија се темели слободата а никој друг, туку лично практиката покажува/показала дека нема интелектуална па и друга слобода без економска самодоволност. Од друга страна, втората потпорна точка е безбедноста, и тоа најдиректно го посочи американскиот државен секретар Кондолиза Рајс на Американскиот универзитет во Каиро пред неколку недели, кога дословно вели: "не може да функционира демократскиот систем ако извесни групи со едната нога се во цар-

ството на политиката а со другата се во кампот на теророт". Оваа размисла/поента како да е преликана од нашиов политички фолклор и како да е нарочана за нас. **ИСПРАВЕНИ СМЕ ПРЕД ПРЕДИЗВИКОТ ДА ПРИФАТИМЕ НОВ МОДЕЛ НА ОДНЕСУВАЊЕ КАДЕ ИМА ПРОСТОР ЗА ДРУГ ВИД СОВРЕМЕНО ВИТЕШТВО ВРЕДНО ЗА ПОЧИТ ВО ОСВОЈУВАЊЕ НА ПОВИСОКИ СОЦИЈАЛНИ, ЕКОНОМСКИ И ЕКОЛОШКИ СТАНДАРДИ.** Тоа е сосема спротивно од онаа доминантна/архаична навика за чување оружје по дома, и негување на непријателство кон своите иноверни соседи. Уште повеќе што тоа се покажа како стара и опасна логика, која ги испиша најкрвавите страници на Балканот од Јасеновац до Сребреница. На глобално ниво оваа опасна прикаска се растегнува од 11 септември пред неколку години во Њујорк до седми јули годинава во Лондон.

Одамна сме веќе негативен пример па сите можни грешки и недоследности ги собравме во нашава државна торба. Заклучокот би можел да биде или дека сме незрели/недоветни или дека сме многу јаки, поточно издржливи. Би рекол дека и двете се делумно точни. Кој тоа друг на светот, па било тоа и велесила, би можел да издржи толку противници/натрапници заседнати на највисоки позиции, кои најбезочно ги кршат место да ги бранат/спроведуваат законите, која тоа земја не би потклекулна на толкава даночна евазија, или неефикасност на судовите и другите институции???

ТОКМУ ЗАТОА, ЗАМИСЛЕТЕ КАКО БИ БИЛО АКО САМО НЕКОЛКУ ГОДИНИ ВЛАДАТА БИ МОЖЕЛА ДА ПОСТИГНЕ КОНСЕНЗУС НЕ СО ОПОЗИЦИЈАТА ТУКУ БАРЕМ САМАТА СО СЕБЕ. ДА СРАБОТАТ ПО НЕШТО ФУНКЦИОНЕРИВЕ И КАКО ЈАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ, А НЕ САМО КАКО ПРИВАТНИ ПРЕТПРИЕМАЧИ НА ПРИВРЕМЕНА РАБОТА ВО ДРЖАВНИ ЈАСЛИ.

Затоа е неопходно да ја променеме парадигмата и да ги оставиме нашите емотивни фрустрации и да тргнеме да го мериме знаењето/трудот не низ евтени прикаски туку единствено низ резултати.

Кај нас, често се вели "дај да седнеме да напишеме програма/стратегија за да знаеме што ќе правиме, и како ќе правиме", и ТАКА СЕ ПЛАТИЈА И ИЗЛЕГОА НЕКОЛКУ СТОТИНИ ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИИ, ШТО ПАРТИСКИ, ШТО ВЛАДИНИ, И ЕНЕ ГИ КАЈ ФАКААТ ПРАШИНА ПО МАНУ ИЛИ ПО МИНИСТЕРСКИТЕ КАБИНЕТИ. Изворниот проблем е тоа што никој од досегашните одговорни немал ниту намера, ниту капацитет за да создаде и да следи некаква програма надвор од за нив единствено разбирливите приватни или групни/котериски интереси. По сè што ни приредија, веќе е јасно видливо дека примарниот проблем лежи не само во (не) знаењето туку многу повеќе во волјата да се преобразува општеството. Тоа е најспорниот момент на нашава владајачка структура. Затоа што ако имаш цврста намера да направиш нешто, со одлучна волја, кога тогаш, ќе го сториш тоа, ако имаш накана да одиш некаде, порано или подоцна ќе стасаш таму. **ВСУШНОСТ, НИЕ СО ОВОЈ СОЦИЈАЛЕН И ПОЛИТИЧКИ РАСПОРЕД САМИ СИ ГИ ВРЗАВМЕ РАЦЕТЕ ЗА ПРОМЕНИ, ИМЕНО, ТИЕ ШТО МОЖАТ НЕ САКААТ А ТИЕ ШТО САКААТ НЕ МОЖАТ ДА УЧЕСТВУВААТ ВО ИЗВЕДУВАЊЕТО НА РЕФОРМИТЕ.**

